

SZÉKASZÓ

2007. augusztus

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG

SZERVEZZÜNK FALUNAPOT...

Ahogy minden államnak megvan a saját nemzeti ünnepe, ugyanígy a településeknek is van egy sajátos ünnepnapja, mely minden más naptól különbözik. Székely községeink vallásos népe ezt az ünnepnapot a templom búcsús ünnepén tartja hisz, a település életében mi lenne fontosabb esemény mint templomának ünnepe. Nagybaldogasszony ünnepén Karcfalván is másabb az élet. Megpezsödül a falu, hazatérnek a távolban élő rokonok, ünneplőbe öltözött fiatalok és idősek tartanak a déli ünnepi szentmisére.

Mára már hagyománnyá vált, hogy a falu ünnepnapja nem szorítkozik csupán a búcsú napjára, hanem egy tágabb ünnepkörre nőtte ki magát és falunapok ünnepsorozatként él a köztudatban. A csíki térségben 2000-ben még csak Karcfalván létező falunapok mára már minden csíki településen meghonosult és a falu ünnepét kisebb-nagyobb rendezvények teszik színesebbé.

Karcfalván idén nyolcadik alkalommal szervezzük meg a rendezvénysorozatot. Azt hihetnénk, hogy évről évre egyre könnyebb dolga van a szervezőnek, hisz az előző évek tapasztalata sokat könnyít munkáján. Nyolc év alatt azt tapasztalom, hogy miközben egyre több község szervez hasonló rendezvényt, az igazi cél egyre inkább eltűnik és egy egészségtelen verseny kezd kialakulni a falvak között. Ez a verseny nyomást gyakorol a szervezőre is, hiszen gyakran találkozok olyan véleményekkel, melyeket ez a verseny szül. Nem könnyű elmagyarázni, hogy a falunapi ünnepség egy különleges alkalom, ahol együtt tudunk ünnepelni, szórakozni. Ez az ünnep egy jó lehetőség, hogy előtérbe helyezzük azokat az értékeinket, melyekre joggal lehetünk büszkék: népviseletünk, néptáncunk, hagyományaink, tehetséges gyerekeink, falunk jeles személyiségei, jótévedői és a

sor talán végtelen. Sok olyan értékünk van melyre egy idegenből idelátogató rácsodálkozik, miközben mi fel se figyelünk rá, vagy rosszabb esetben épp romboljuk azt. A falunapokhoz hasonlóan versenyzünk azon, hogy ki tud mutatósabbat, nagyobbat a divatnak megfelelőbbet alkotni. Közben nem törődünk azzal, hogy tönkretesszük azt ami értéke és ezáltal megtartó ereje volt valaha ennek a falunak.

A falunap szervezői nem akarnak beszállni a versengésbe. Nem akarunk senkinél jobb rendezvényt szervezni. Célunk, hogy amit szervezünk minőségi legyen, maradandó élményt nyújtson és sajátos értékeink fontos szerepet kapassanak a rendezvények során.

Az idei rendezvény keretében kiemelkedik az a fotókiállítás, melyet az iskolában tekinthetnek meg Nagybaldogasszony ünnepén. A képek 2006-ban az Ádám Gyula által kezdeményezett fotótáborban készültek községünkben, talán rádöbbenetek bennünket is arra a

sok látnivalóra, kincsre amit falunk rejteget. Újra vendégünk lesz a Csíki Játékszín három közkedvelt színésze, akik sajátos humorukkal fognak idén is szórakoztatni bennünket. Megtekinthetjük a helyi modern- és néptáncsoport műsorát, illetve az egyik testvértelépülésünkről, Mernyéről érkező hagyományörző csoport előadását is. Nagy elégtétel a támogatóknak, hogy az idei falunapokon végre saját fűvoszenekarunk is bemutatkozhat. Az esti szórakozáshoz egy sepsiszentgyörgyi kitűnő együttest hívtunk meg illetve a hagyománynak megfelelően Gidró Zsolt és zenekara húzza a talpalávalót.

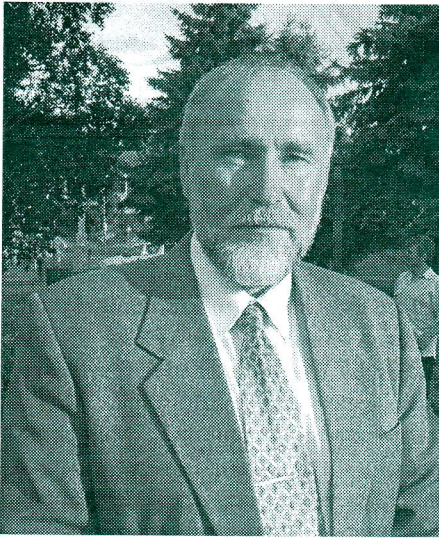
A rendezvény jelentősebb támogatói: Hargita Megye Tanácsa, Communitas Alapítvány, Etnikumközi Hivatal (Departamentul pentru Relații Interetnice), Csík Terület Ifjúsági Tanácsa (CSTIT), karcfalvi Larix Közbirtokosság, jenőfalvi Tercs Közbirtokosság.

Szabó Kázmér

ISMERJÜK MEG TESTVÉRTELEPÜLÉSEINKET

Kisfalusi András

Beszélgetés Kisfalusi András Mernye-i, és Magó István Helvécia-i polgármesterekkel

A romániai és magyarországi rendszerváltást követően hagyományossá vált a községek, falvak közötti kapcsolatfelvétel. Miért választották éppen Karcfalvát testvértelepülésnek?

Kisfalusi András:

Kapcsolatunk több mint 13 évre tekint vissza, amit polgármester elődöm hozott létre a Somogy megyei előjárók kezdeményezésére.

Abban az időben egy jegyzék alapján választották ki Karcfalvát. Fő szempont volt, hogy tiszta magyar település legyen, és mivel Mernye lakosságának többsége katolikus, hasonló vallású, gondolkodó, de főleg erdélyi emberek társaságát kerestük. Annak ellenére, hogy több mint 800 km választ el bennünket Karcfalvától, mindig szívesen megyünk községükbe. A rendszeresen tett falunapi kölcsönös látogatások jó alkalmul szolgálnak egymás közelebbi megismerésére, baráti kapcsolatok kialakítására. Eleinte csak polgármesteri szinten, vagy egy-két tanácsossal tartottuk a kapcsolatot, de szeretnénk ezt szélesebb körben is megvalósítani. Ebben mondhatom úttörő szerepet vállalt az önök polgármestere, aki nemrég egy több mint 20 tagú gyermektánc csoportot és azok kísérőit hozta ki a Mernye-i falunapi ünnepekre.

Magó István:

Hosszabb időre tevődik a két község kapcsolata, amelyet mindkét részről az

akkori polgármesterek létesítettek. A kölcsönös látogatások alkalmával szorosabb barátság alakult ki a község- és intézményvezetők között. Ezzel egyidőben több család is megismerkedett egymással, hosszú távra megalapozva barátságukat. Ezt a folyamatot szeretném tovább ápolni és lehetőség szerint még jobban elmélyíteni, szorosabbra fűzni.

Kérem, röviden ismertessék olvasóinkkal településüket.

Kisfalusi András:

Mernye, Somogy megye közepén, Kaposvár és Balatonlelle között fekszik, Kaposvártól 17 km-re északra, a Balatontól 30 km-re délre. A lakosság létszáma 1600 körül mozog, amelynek egy része mezőgazdasággal foglalkozik, többen a megyeszékhelyre ingáznak, de jelentős iparos és kereskedő réteg is kialakult a faluban.

Amint előzőleg is említettem, a lakosság túlnyomó többsége katolikus, amelynek továbbéléséről az iskolai hitoktatás gondoskodik. A községben iskola, óvoda, gyógyszertár, könyvtár, orvosi- és fogászati rendelő, számos vendéglátó, kereskedelmi, és szolgáltató egység működik, akárcsak Karcfalván.

Településünkbe 1992-ben vezették be állami támogatással a gázt, 2002-ben pedig a telefonhálózatot korszerűsítették, lehetőséget teremtve ezáltal a világháló használatára. Különben Mernye a térség legrégebb községei közé tartozik. Első okleveles említése 1229-ben Merena és

Alsómerena alakban fordul elő. 1807-ben I. Ferenc király a mernyei uradalmat a piarista rendnek adományozta. Ekkor már népes mezőváros, mely 1818-ban vásárok tartására is jogot nyert. A községközpont közepén található ma is a jelenleg magánkézben lévő piarista kastély, amelynek felújítására hamarosan sor kerül.

A nagyközséghez tartozik a Mernyétől 4 km-re fekvő Mernyeszentmiklós is, egyetlen utcáját Kossuth Lajosról nevezték el, s az 50 házban kevesebb, mint 200-an élnek. E kettősség miatt kultúrház mindegyik falurészen épült, illetve a nyugdíjas szervezetnek is két csoportja van.

A község központi szerepe jelentős gazdasági előnyökkel jár. A turizmus szempontjából sem utolsó az elhelyezkedése, hiszen a gyógyfürdőiről híres Igar, és a Balaton is könnyen megközelíthető.

Magó István:

Helvécia Kecskemétől délre, mintegy 12 km távolságra fekszik, ahol az 54-es számú útvonal halad keresztül, Bács-Kiskun Megyében.

A lakosság létszáma 4300 körül van, amely természetesen mindig változik. A község sajátossága a két egymástól 3 km-re lévő településrész Helvécia és Helvécia Szabó Sándor-lakótelep, melyek lélekszáma megközelítően azonos, továbbá az igen kiterjedt tanyavilág. A lakosság több mint fele a külterületi tanyákon él. Helvécia nevét és határainkon túli ismeretségét egy svájci születésű pedagógusnak, Weber Edének köszönheti, akit a község alapító atyjának tekintünk.

Mernyei látkép

Magó István

A rendszerváltás, gazdasági szerkezet átalakulás, Helvéciát is jelentősen érintette. Megszűnt, felszámolás alá került az Állami Gazdaság, mely még 1989 nyarán is csaknem 1000 alkalmazottal, munkavállalóval dolgozott.

A lakosság nagy része továbbra is a mezőgazdaságból él, őstermelőként vagy kisvállalkozóként. Többségük szőlő- és gyümölcsstermesztéssel foglalkozik, kevés a szántóterület. Az ipari fejlődés egy kissé visszafogott, de a lakatosmesterség elismert tevékenység a községben. Működik egy évelővirág-kertészet, és egy vágottvirág-kertészet, valamint egy csokoládégyár részleg.

Helvécián két természetvédelmi terület van: a **Ludastó és környéke**, a másik meg a **Fehértó és a környezetében lévő erdőség**, melyek kellemes élményt biztosítanak a túrázóknak, kirándulóknak.

Hogyan képzelik el a továbbiakban a Karcfalvával való kapcsolatot, hiszen a nagy távolság bizonyára korlátozza a szorosabb együttműködést?

Kisfalusi András:

Valóban, a nagy távolság sokat számít, de egy kis erőfeszítés mindenki részéről megéri a fáradságot. Az említett időszakban voltak ugyan hullámvölgyek a kapcsolatban, érződött valamiféle eltávolodás egymástól. Ezt próbáljuk helyrehozni – úgy érzem sikerrel –, főleg ami a fiatalok, iskolások közeledését illeti. Gondolom, a jövő évben a mi gyermekeink is ellátogatnak községükbe. Főleg az iskolai intézmények tevékenységének, egymás kultúrájának kölcsönös megismerését helyezük előtérbe.

Magó István:

Úgy látom, hogy van akarat és lehetőség a két község közötti szorosabb

kapcsolatra. Az elmúlt napokban is egy karcfalvi népes csoport átutazóban néhány órára ellátogatott községünkbe. Szívesen fogadtuk őket, és vezetőjükkel megbeszéltük az elkövetkező időszakra vonatkozó teendőket, a minél jobb kapcsolatok megteremtésének lehetőségeit. Ugyancsak júliusban az előzetes egyeztetés alapján egy karcfalvi diákcsoport is részt vett Helvécián egy *Nemzetközi Diáktáborban*, ahol a helyi, szlovákiai és szerbiai diákokkal ismerkedhettek.

Nos, az együttműködés másik bizonysítéka, hogy egy helvéciai küldöttség élén e napokban is részt veszek a karcfalvi falunapok alkalmával rendezett ünnepségeken.

Nyilván költséggel jár ezeknek a találkozóknak a megszervezése mindkét fél részéről. Megéri?

Kisfalusi András:

Elsősorban az erkölcsi hozadék, ami számít. Gyermekeink, ifjaink jobban megismerhetik egymást és a baráti kapcsolatok révén sokkal közelebb kerülnek egymáshoz. Nekünk felnőtteknek, községvezetőknek pedig az a dolgunk, hogy kölcsönösen segítsük ezt a közeledést. Mint mindenütt, nálunk is vannak anyagi gondok, de megfelelő hozzáállással, valamint a vállalkozóink támogatásával igyekszünk némi segítséget nyújtani erdélyi testvértelepülésünknek.

Magó István:

Igen, megéri. Az emberi kapcsolat a legfontosabb. Mi értékeljük a székely emberek gyökereikhez való ragaszkodását,

hazaszeretetét, saját otthonuk és vidékük fejlesztését. Ebben partnerek szeretnénk lenni és segíteni előrehaladásukat. Véleményem szerint mindenkinek jól jön egy baráti kézfogás és beszélgetés, ahol a sajátos gondokra keresik a megoldást. Ha mindig az anyagiakat helyezjük előtérbe, nem biztos, hogy sor kerülne testvérközségi kapcsolatok létrehozására.

Az idei karcfalvi falunapok és Nagyboldogasszony ünnepének előestéjén mit üzennek falustársainnak?

Kisfalusi András:

Mindenekelőtt köszönjük, hogy községünkbe hozták a székelykaput, amelyet díszes helyen, a község központjában helyeztünk el.

Örülünk a napokban ajándékba hozott Karcfalva faragott címerének és a székely zászlónak, amelyeket polgármesterük, Gábor Tibor, a Mernyei Falunapok alkalmával nyújtott át nekem.

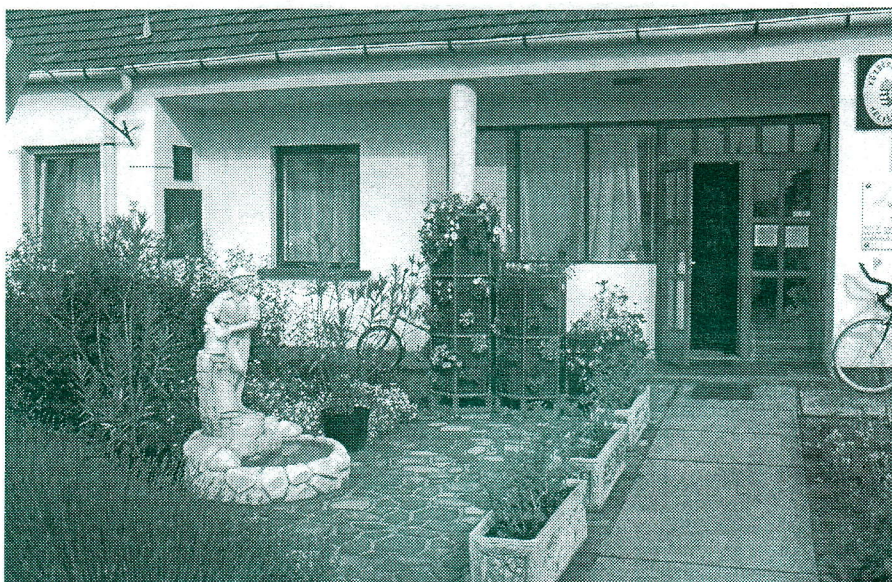
Az idei ünnepek előestéjén sok szeretettel köszöntöm Karcfalva és Csíkjénőfalva egész lakosságát, és kívánom, hogy e viszontagságos nyári időjárás útvesztőiben is megtalálják boldogulásukat.

Magó István:

Nagyboldogasszony ünnepén Helvécia lakosainak nevében tisztelettel köszöntöm a község egész lakosságát, kitartást kívánva e nehéz napok elviseléséhez és anyagi gondjaik enyhítéséhez.

Köszönöm a beszélgetést.

Lejegyezte: Németh Szilveszter

Helvécia – Polgármesteri Hivatal

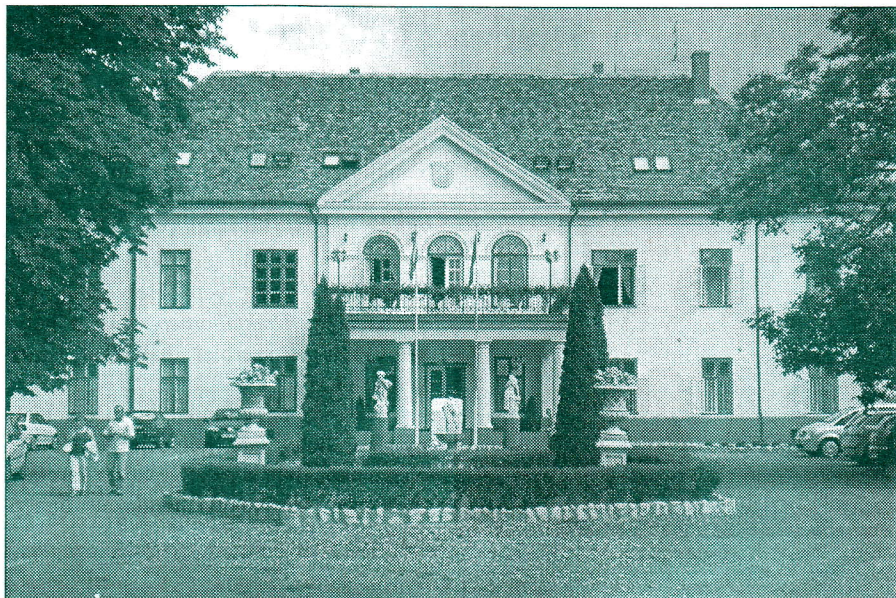

KI VOLT KOZMA ELEMÉR?

Bizonyára nem sokan emlékeznek arra asz őszi napra, amikor 2003 szeptemberében egy 70 éves öregúr betegen, de nagyobb felhajtás nélkül Karcfalvára látogatott kísérőjével, hogy utoljára láthassa nagyszülei sírját, és még néhány szót váltson itt élő rokonaival, Anna néniével és fiaival. Nemsokára visszatért választott hazájába, a távoli Ausztráliába, ahol ugyanazon év novemberében végleg eltávozott az élők sorából. Érdekes visszatekinteni tehát e hazánkfia mozgalmas, de önfeláldozó és kalandos életére, akinek gyökerei Karcfalvára nyúlnak vissza.

Édesanyja Csíkszeredában a kórháznál dolgozott és Elemér fia is ott látta meg a napvilágot. Gyermekéveit Csíkszeredában és Karcfalván töltötte mindaddig, amíg nagybátyja Budapestre nem vitte. Ott nőtt fel, és a szerszámkészítés tudományát elsajátítva kiváló szakembernek bizonyult. Közben tovább tanult, jól sportolt, főleg a síugrásban jeleskedett. Anyagi helyzete azt is megengedte, hogy sportegyesületeket és egyéni sportolókat támogasson.

Kozma úr – mert így szólították mindenütt – 1958-ban Ausztráliába emigrált, megnősült. Üzleti ügyei jól mentek, szerszámkészítő gyárai működtek egész Európában. Közben járta a világot, üzletet kötött, vadászott, szó-

Somogyeszi Gesztenye Kastélyhotel

rakozott, de Magyarországot, Erdélyt sosem kerülte el.

Egy alkalommal, amikor Magyarországon Somogy megyében járt, meglátta Somogyesztin a kastélyt, amelyik nagyon rossz állapotban volt, de megtetszett neki. Három éven keresztül harcolt, amíg sikerült megvásárolnia a kastélyt és a hozzá tartozó 7 hektáros gyönyörű parkot, valamint 40 hektár területet.

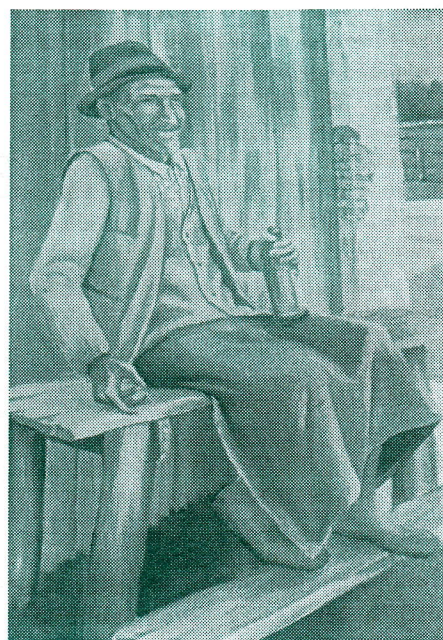
A székely ember konokságával, kitartó erőfeszítésével az 1990-es évek elején elkészítette a kastély felújítási terveit, majd hozzáfogtak az épület és környékének rendbetételéhez. Egy megbízottján keresztül irányította a munkálatokat és állta az ezzel járó

költségeket. A munkálatok előrehaladásának köszönhetően 2002 májusában megnyitotta a kastélyt a nagyközönség előtt.

S hogy mennyire kötődött szülőföldjéhez, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a felújított kastély előtt márványtáblába faragtatta a Hargita hegyvonulatát. Ugyanakkor a kastélyban egy székely-szobát rendezett be, ahol egy panoramikus falfestmény Csíksomlyóra és környékére, Csíkszeredára emlékeztet. Itthon járta Csíkdánfalván áthaladva egy pillanatra megállt kocsijával, és a háza előtt éppen üldögélő Sass Jóska bácsit fényképezte le. A tipikus székely em-

Kozma Elemér Puskás Öcsi társaságában

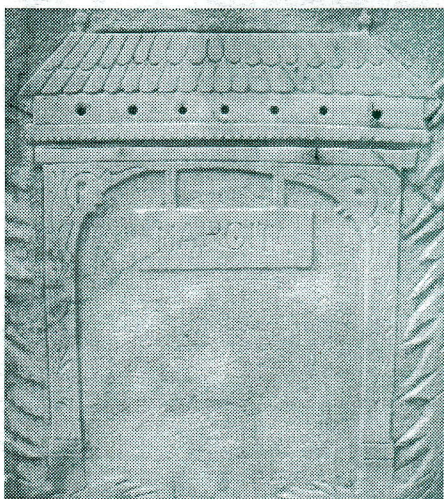
bert megfestesítő fényképről készült festmény ma is ott látható a székelyszoba falán, ahonnan nem hiányoznak a székely népviseletbe öltöztetett babák sem. Itt található egy kisebb méretű székely kapu is a következő felirattal: Isten segedelmével készítette Kozma Elemér. 1998 június 25.

2003-ban bekövetkezett halála után Felicitia nevű leánya vette át a kastély és környékének felügyeletét, gondozását, amelyben szállodát rendeztek be. Jelenleg a Somogygeszti Gesztenye Kastélyhotel néven működik a vadban gazdag somogyi dombok között megbúvó, klasszicista stílusú épület.

A kastélyhotel 25 jól felszerelt szobájával, hatalmas gyönyörű parkjával, szabadtéri úszómedencéjével, minden igényt kielégítő konferenciatermével áll a turisták rendelkezésére. Közben esküvők, bankettek, konferenciák, céges rendezvények lebonyolítását is vállalják. A kert és az épület természetvédelmi területté van nyilvánítva és a nemzetörökség része.

Annak ellenére, hogy Kozma úr nem élt a kastélyban és nem is tartózkodott sokat ott, a magyarság iránti szeretettől áthatva, anyagi áldozatot nem kímélve olyat cselekedett, amelyre minden székely ember és utódai is büszkék lehetnek. Reméljük, hogy a kastélyhotel jelenlegi tulajdonosa az elkövetkező időkben megtalálja a módját, hogy a karcfalvi gyermekek is néhány napig élvezhessék vendégszeretetét, ezáltal adózva székely származású édesapja emlékének.

N. Szilveszter

Márványtábla a kastély előtt

Székely szoba a kastélyban

HELVÉCIÁN TÁBOROZUNK

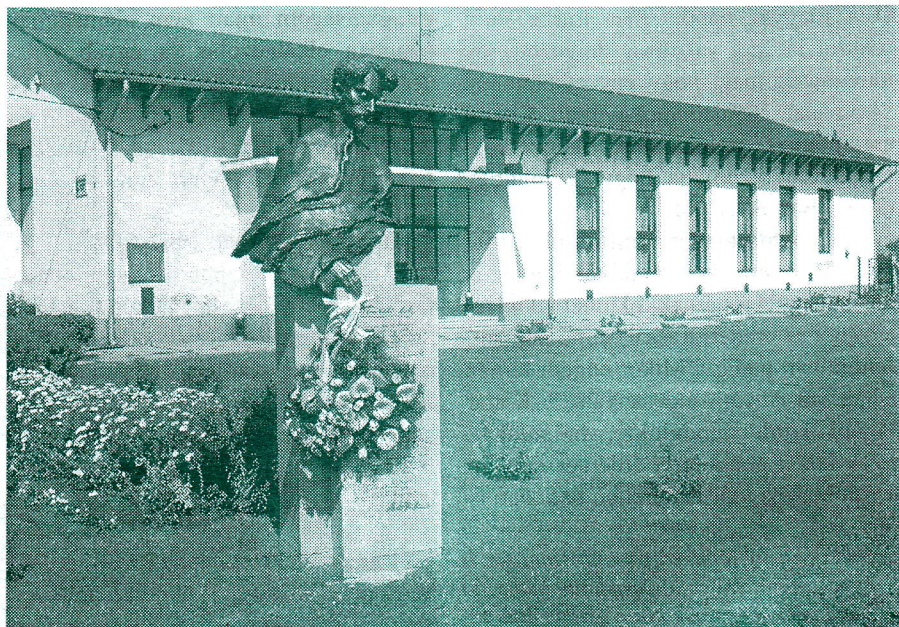
Élményekben gazdag egy hetes diáktáborban vettünk részt júliusban testvértelepülésünkön, Helvécián Darvas Annamária tanárnő vezetésével.

Megérkezésünk után bemutatkoztak vendéglátóink, majd ismertették a tábor programját. A táborozás alatt ellátogattunk Ópusztaszerre, ahol megnéztük a csodálatos Feszty Körképet és a Nemzeti Történelmi Emlékparkot. Itt lehetőségünk volt lovagolni, ijáskodtunk és megnéztünk egy lovasbemutatót. Közben Kecskeméten is voltunk, ahol láttuk a városházát, a Cifrapalotát, a Természetházat és a Planctáriumot.

Helvécián is több helyen voltunk, különösen a kiterjedt tanyavilág ragadta meg a figyelmünket, ami nekünk elég szokatlan volt. Ellátogattunk a helyi kertészetbe is, nagyon sok virágot, cserjét és más fásnövényt láttunk, legtöbb ismeretlen számunkra. A táborban közös programon vettünk részt a Szlovákiából és Szerbiából érkezett gyermekekkel, valamint megismerkedtünk a helyi iskola tanulóival is.

Mindenképpen jó volt ott lenni, kikapcsolódni és a vakáció egy részét ilyen változatosan tölteni.

Kedves Tímea

Művelődési ház Helvécián

Bartók Béla

Az utóbbi években – hála Istennek – egyre többen „fedezik fel”, művelik, éltetik tovább néphagyományaink értékeit. Ezek megmentéséért elsősorban a tanerők, szakemberek, néprajzosok, az írott és elektronikus sajtó, az ifjúsági szervezetek tevékenykednek.

De, szerencsére, eleink között is voltak olyan személyek, akik mentették néphagyományaink értékeit, erre áldozták egész életüket. Itt elsősorban a zeneszerző, zongoraművész, népzene-kutató Bartók Béláról kell megemlékeznünk, aki pontosan száz évvel ezelőtt (1907 nyarán) gyergyói és csíki gyűjtőútján Jenőfalvára és Karcfalvára is ellátogatott. Fonográfján nálunk is több népdalt, népballadát rögzített, jegyzett le. Ő a magyar népdal szerelmese volt, sokszor látástól vakulásig dolgozott, így történhetett meg, hogy egy alkalommal 24 óra alatt 105 dallamot gyűjtött. Kitartó eredményes munkájának nemzetközi elismerését bizonyítja, hogy az elmúlt év (2006) Bartók-év volt.

Amint már említettük 1907 nyarán jegyezte le Karcfalván a most is közismert Októbernek, októbernek elsején (így az eredeti írással) című népdalt, Jenőfalván pedig a Mikor engem férhez adtak, az Anyám éldésanyám, a Kádár István című népdalokat, balladákat. Ezek közül gondolom, érdemes közölni az utóbbi ma már ismeretlen balladát:

*Szérnyű nagy romlásra készül Pannonia,
Kinek, mint tengerszélnek megáradó habja,
Sok búnak, bánatnak könnyülvötte átja,
Mert a vitézeknek esett ma egy héjja.*

SZÁZ ÉVE VOLT VENDÉGÜNK BARTÓK BÉLA

*Fölemeli Kádár szémeit az égre,
Mondván: Uram Jézus, jöjj segítségemre!
Nosza, jó katonák, harcoljunk két kézre!
Mert nem látok embéert jöni segísége.*

*Az zászlótartónak főlészóval kiáltja,
Vidd el, vidd el a zászlót más utra,
Hogy el ne vesszén mi urunk kevés hadja,
Mert Magyarorszáért meghalok én még ma!*

*Kiontom vérémet én szegény hazámért,
Ezéről meghalok kedves nemzetémért!
Ném szának érette bizony ontani vért,
Mert én a Krisztustól vészek jutalmat, bért.*

Megjegyzés: Kádár István 1657-ben esett el a törökök elleni harcban. A róla szóló históriás ének rövidebb-hosszabb töredékekben fennmaradt a nép közt.

Ugyancsak ekkor 1907-ben komponálhatta Bartók az Édesanyám rózsafája című, a karcfalvi 20 éves Ákos Lászlónétól lejegyzett dal feldolgozását. Gyűjtőmunkájához, természetesen helyi segítőtársakra is szükség volt. Ezt a segítséget a tanítóktól kapta meg, akikkel kollegiális levelező kapcsolatban állott. Ma is elismeréssel szólhatunk két akkori elődünkről, a jenőfalvi Veress Péter és Ferencz József tanító bácsikról. Alább közöljük e tanítók egy Bartóknak küldött levelét.

Becsés felkérésire van szerencsém értesíteni, hogy helységünkben kívánalmainak megfelelő akár korcsmai, akár intelligensebb vendéglőben szállást és ételmeztést lehet kapni. Dalgyűjtésre elfoglaltságom miatt nem ajánlkozom, azonban elkalauzolás és egyéb szükséges közremunkálással szívesen leszek segítségül.

Csikjenőfalva, 1907. jun. 20. Tisztelettel levén Veress Péter, tanító.

Csik-Karcfalva, 1907. 20/VI.

Igen tisztelt Uram! Vettem becses levelét s sietek értesíteni, hogy amennyiben közreműködhetem, szívesen állok rendelkezésére. Karcfalván sem szállás, sem ételmi czikkek tekintetében nem fog hiány lenni.

Kiváló tisztelettel: Ferencz József, tanító.

Érdekességként még közöljük Gál Márton, csikdánfalvi tanító levelét is, csak azért, mert mint „illetékesek” a témára ma is büszkék lehetünk.

Nagyságos Tanár Úr! Becses soraira van szerencsém kiváló tisztelettel értesíteni, községemben csak szerényebb igényeknek megfelelő szállást és ételmeztést lehet találni, azonban alig L-ed órányi járásra eső Karcfalvában eléggé tisztességes szállás és jó ételmeztés található.

Csikdánfalva, 1907. VI/24. Teljes tisztelettel Gál Márton, tanító.

László Ferenc muzikológus szerint páratlan jelentőségű gyűjtőút volt a Bartóké. Akkor ismerte meg a magyar népdal régi stílusát. Ahogy ő fogalmazott: Elég különös felfedezést tettem a népdalgyűjtés közben. Megtaláltam a székely népdaltípusokat, amelyről nem hittem, hogy léteznek.

Források:

1. László Ferenc – Bartók Béla Csikországbán
Hargita Kalendárium, 1981
2. László Ferenc – Csík és Gyergyó hangja Bartók zenéjében
Hargita Kalendárium, 1982
3. László Ferenc – Bartók Béla segítőtársai Csíkban
Hargita, 1977 VI. 19
4. Élet és Tudomány, 1961 szeptember 17
5. Gondolatok a művészetről. Téka sorozat, 1975

Antal Csaba

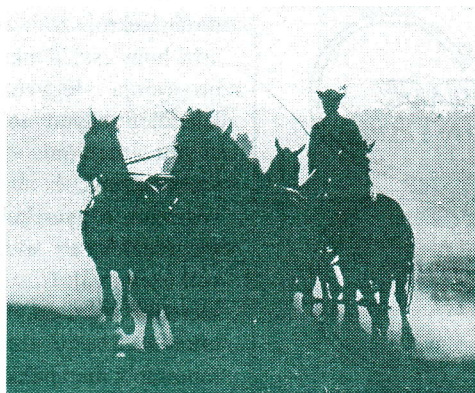

VIII. NAGYBOLDOGASSZONY NAPOK – PROGRAMAJÁNLÓ

ORSZÁGOS FOGATHAJTÓ
BAJNOKSÁG IV. FORDULÓ

2007

*Aug. 10. Péntek:*15⁰⁰ Díjhajtás (karcfalvi labdarúgó-
pálya)*Aug. 11. Szombat:*09⁰⁰ Főzőverseny (Madicسا)10⁰⁰ Maratonhajtás (Madicسا)*Augusztus 12. Vasárnap:*11⁰⁰ Akadályhajtás (karcfalvi labda-
rúgó-pálya)15⁰⁰ Díjátadás

ÜNNEPI PROGRAMOK

2007

*Augusztus 14. Kedd:*17⁰⁰ Labdarúgó mérkőzés (karcfalvi
labdarúgó-pálya)19³⁰ „Miből lesz a cserebogár?„ a helyi
gyerek-moderntáncsoport szórakoztató
műsora21⁰⁰ Open Stage (Lung László Zsolt,
Kozma Attila és Giacomello Roberto) –
Stílusgyakorlatok + Székelylend
bemelegítő.22⁰⁰ A Back in Time zenekar koncertje*Augusztus 15. Szerda:*12³⁰ ÜNNEPI SZENTMISE17⁰⁰ ÜNNEPI GÁLAMŰSORFotókiállítás megnyitója, ahol megte-
kinthetők a 2006-os karcfalvi fotótábor-
ban készült képekA helyi gyerek-néptáncsoport műsora
Mernyei nyugdíjasok műsoraA csíkszentdomokosi „Elevenek” és a
balánbányai „Ördögborða” gyerek-nép-
táncsoportok műsoraA helyi gyerek-fúvószenekar műsora
Utcabál, zenél Gidró Zsolt és zenekara

FORRÁSOK II

Ebben a lapszámban a Házás Hétvége mozgalommal ismerkedhetünk meg.

A mozgalom segítséget, erőt ad azon házaspároknak, akik Isten szeretetének fényében mélyebben és hitelesebben szeretnék megélni házastársi, szentségi köteléküket. Ezen alkalomból a karcfalvi Márton házaspárt, Zsoltot és Klárit kérdeztük, a mozgalommal kapcsolatos tapasztalataikról, élményeikről:

Mit is jelent a Házás Hétvége mozgalom?

A Házás Hétvége (ezentúl HH - szerk. megj.) tulajdonképpen világméretű lelkeségi mozgalom (WORLDWIDE MARRIAGE ENCOUNTER), amely a házasság, a házastársak között levő szentségi kapcsolat megerősítését szolgálja. Amerikából az 1960-as években került át a mozgalom Spanyolországba, majd 1972-ben Belgiumból szétágazott egész Európában. Magyarországon közel 21 éve van jelen, 2001-be került át Erdélybe, pontosabban Zetelakára. Ma már több, mint 300 házaspár és nagyon sok pap vett részt a Házás Hétvége mozgalomban, Szatmárnémetitől Brassóig, Kézdivásárhelytől Csíkszentdomokosig.

Hogyan zajlanak a Házás Hétvége találkozói?

A HH. péntek este kezdődő, vasárnap délután szentmisével záruló, összefüggő program házaspárok, papok, szerzetesek számára. A papok nem élnek házastársi kapcsolatban ugyan, de híveikkel való kapcsolatukat szentséginek tekintik, mint amilyen a házastársak között van. A programot egy pap és három házaspár vezeti, akik saját életpéldájukat osztják meg a résztvevőkkel. A lényeg tulajdonképpen nem azon van, hogy ők mit mondanak, hanem mindaz a felismerés, elhatározás, újrakezdési szándék, ami annak hatásaként a résztvevőkben megszületik. Ennek érdekében minden házaspár külön szobát kap, ahol nyugodtan megbeszéljük az elhangzottakat, megfogalmazzuk véleményünket, megnevezik a felszínre törő érzelmeiket, problémáikat.

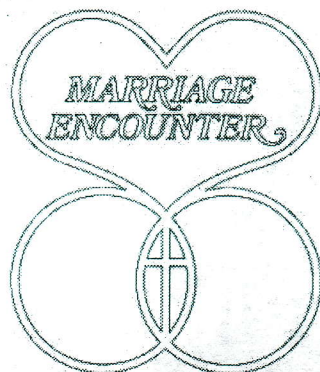
Kik vehetnek részt HH programjain?

Résztvevő lehet minden házaspár, aki szentségi házasságban él, legalább 5 éve házas és fontos nekik, hogy még jobb házastársi kapcsolatban éljenek egymással. Ha mindezen feltételek

mellé vallásosság, Isten iránti szeretet társul, akkor a kapcsolat elmélyítése eredményesebbé és szebbé válik. Fontos kihangsúlyoznunk, hogy ez a mozgalom nem válságban levő családok terápiás kezelése, hanem a meglévő és működő kapcsolat elmélyítését segíti. Ebben a lelkeségi mozgalomban nem meggyőzésről, vagy bizonyos eszmék rátkeröltetéséről van szó, hanem kimondottan a házastársi kapcsolat elmélyítéséről.

Hogyan kerültek kapcsolatba a HH - val?

2005-ben egy ismerős csíkszentdomokosi házaspár meghívására úgy döntöttünk, hogy első helyre tesszük házasságunkat és bejelentkeztünk az első HH. programra. Azon év őszén Székelykeresztúron vettünk részt egy Alapozó Hétvégén, ami egy életre szóló, feledhetetlen élményt nyújtott számunkra. Ezt követték a Megerősítő, Mélyítő és Műhelymunkás Hétvégék, amelyek nagy

segítségünkre voltak az egymás és önmagunk mélyebb megismerésében, elfogadásában, kapcsolatunk megújulásában.

Jelenleg Csíkszentdomokoson 17 HH.-pár van, akikkel rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, közös programokat szervezünk a gyerekekkel együtt (kirándulások, farsangi bál, havonta rendszeresen találkozzunk). Amikor velünk együtt 18 család együtt van, akkor 66 az összlétszám!

Mit jelent számotokra a HH?

Egy új világ nyílt meg előttünk, lelkileg sokat gazdagodtunk, ami megerősített hitünkben. Kapcsolatunk mélyebb, boldogabb lett. Itt tapasztalhattuk meg igazán azt, hogy Isten valóban szeret és arra teremtett, hogy házaspárként együtt éljük meg az élet buktatóit és szépségeit. Isten azért teremtett minket férfinak és nőnek, hogy egymást kiegészítsük, segítsük és boldoggá tegyük. Ez a boldogság az

alapja az örömteli családi életnek és a gyerekek testi-, lelki épségének, kiegyensúlyozott fejlődésének is.

A mai rohanó, elbizonytalanodó világban is időt tudunk szentelni egymásnak, közelebb kerültünk egymáshoz, nem csak ésszel, hanem szívvel is meghallgatjuk egymást. Jobban figyelünk egymásra, megtanultunk érzéseinkről beszélni, könnyebben meg tudunk bocsájtani egymásnak, így kiegyensúlyozottabbak, nyugodtabbak napjaink. Kevesebbet tévézünk, az így nyert időt pedig egymásra és a gyerekekre fordítjuk. Közösén végezzük a háztartási munkákat, kölcsönösen meghallgatjuk és bátorítjuk egymást a munkahelyi és mindennapi nehézségekkel kapcsolatban. Felismertük, hogy egykori veszekedéseink haszontalanok voltak, nem az a fontos, hogy kinek van igaza, hanem az, hogy vitáink építő jellegűek legyenek. (A veszekedés személyekről szól, személyeket sért, a vita pedig dolgokról, tényekről történekről szól.) Tudatosan törekszünk arra, hogy családjainknak minél több közös programja legyen, szabad időnkét lehetőleg együtt töltjük. Fontos, hogy együtt menjünk templomba, együtt vacsorázzunk, és az esti imát is közösén végezzük a gyerekekkel. A gyerekek is megéreztek az életvitelünkben bekövetkezett változást, hogy mi jobban szeretjük egymást. Többször kifejezésre juttatták, hogy ez a szeretet sokkal fontosabb, mint például egy régen óhajtott játék, számítógép.

Kikkel találkoztatok a HH-n?

Szerencsés házaspárnak mondhatjuk magunkat, mert olyan emberekkel ismerkedhettünk meg, illetve barátkoztunk össze, mint Lábady Tamás és Évi, akik a HH magyarországi úttörői, Beóthy Tamás jezsuita szerzetessel, aki több országban kamatoztatja szeretetét a HH jegyében, Bíró László püspök úrral, aki a Magyar Püspöki Kar családokért felelős püspöke, Incze Benjamin, zetelaki plébánossal, Szabó Endrével és Muszival, zetelaki házaspárral, akik önfeláldozó munkájukkal elindították az Erdélyi HH mozgalmat. És még sorolhatnánk azon csodálatos emberek nevét, akik saját példájukkal rávilágítottak arra, hogy a szeretet tudatos döntés, és azáltal, hogy jobban megismerjük és elfogadjuk önmagunkat, képesek vagyunk a házastárs mélyebb megismerésére és szeretésére is.

Milyen áldozatokkal jár a programokon való rendszeres részvétel?

A HH találkozók időpontjait hónapokkal azelőtt ismerjük, ezért időben meg tudjuk szervezni a gyerekek biztonságos felügyeletét, előre szabaddá tesszük a hétvégéinket. Ezidáig nem állt semmi komoly akadály előttünk a részvételt illetően, de tudunk olyan esetekről, aki külföldi munkavállalást, vagy más programot mondott le a HH-t részesítve előnyben, és nem bánta meg döntését.

Mit tanácsoltok a házastársi kapcsolatban élőknek?

Arra biztatjuk és bátorítjuk a házaspárokat, hogy életükben tegyék első helyre kapcsolatukat. Lehetőségük szerint vegyenek részt a HH mozgalomban, azért, hogy rátaláljanak a gyöngéd és felelősségteljes szeretetre, hogy érzéseik kimondása visszahozza a házasságuk elején átélt egységet, hogy megtanuljanak odafigyelni egymásra, képessé váljanak lelki sebeik gyógyítására.

Miért fontos ehhez a közösséghez való tartozás?

A HH az a közösség, amelyben szeretetet kapunk, lelkileg feltöltődünk, amelyben elfogadnak olyannak, amilyenek vagyunk, és mindig számíthatunk egymás önzetlen segítségére.

Hogyan tudnátok továbbadni másoknak ezt a tapasztalatot?

Szívesen állunk minden érdeklődő rendelkezésére, elsősorban személyesen, de telefonon is. Megtalálnak Karcfalván, Főút 333 szám alatt, vagy telefonon, a 378196 számon, 0744-706421/Zsolt, ill. 0741-533104/Klári számokon.

Nagyon szépen köszönöm a beszélgetést!

Lejegyezte Kelemen Zsóka.

Kincses Sziget Ratosnyán

Az idén a Katolikus Magyar Bibliatársulat Ratosnyán szervezte meg a Kincses Sziget gyerektábort.

Nagyjából 50 gyerek gyűlt össze Marosvásárhelyről, Udvarhelyről, Székelykeresztúrról. Mi Karcfalváról tizen utaztunk a táborba. Sok kedves ismerőssel találkoztunk, de új arcokkal is megismerkedtünk. Az öszövcsegi történetek alapján az ifjú Dánieltől sokat tanultunk. A csoportfoglalkozásokon megbeszéltük, hogy Dánieltől példát vehetünk az Istenhez való hűségéről, bátorságáról, mert kockáztatta életét Istenéért.

A kirándulásokon sokat játszottunk. Jót mulattunk a Színes Esten is, amikor minden csoport mókás előadással mutatkozott be.

Mindenkinek jól telt, szerintem megérte elmenni.

Kelemen Kinga

ÜNNEPI NAPOT ÜLVÉN...

Örvendezzünk, mindnyájan az Úrban, ünnepi napot ülvén Szűz Máriának tiszteletére! - hangzik az antifónia ismerős soraiban. Ismét ránk köszönt Nagyboldogasszony napja.

Szűz Mária mennybevitelének napját augusztus 15-én ünnepli a katolikus egyház szerte a világon. Ez a legrégebbi önálló Mária ünnep, amelynek nincs közvetlen kapcsolata az Úr egyetlen ünnepéhez sem. Jeruzsálemben már az V. században ezen a napon ülték meg az „Istenszülő napját”, míg Rómában a VII. századból fennmaradt adatok alapján augusztus 15-én ünnepelték „Mária mennyei születésnapját”.

Máriát Istenanyaként tiszteljük, mert Jézusban az isteni és emberi természetet egyetlen személy birtokolja, aki maga is Isten. Ezért anyját, Máriát méltón nevezzük a szenthagyományhoz

híven Isten anyjának. Isten megóvta őt a büntől, és földi élete végén testestől-lelkestől a mennybe vitte.

Ez a nap egyházközségünk búcsús ünnepe is, hiszen elődeink a templomot Nagyboldogasszony tiszteletére szentelték.

Szűz Máriát a magyar nép közkedvelten Boldogasszonynak szólítja. Ezzel kapcsolatosan a legkorábbi írásos emlék a Szent Gellért legendában olvashó, mely szerint: „*És az Ő (t.i. Szt. Gellért) tanácsának intéséből akkoron kele fel, hogy az szíz Máriát ez Magyarországbán Bódog-Asszonnak, avagy ez világnak nagy asszonyának hívnák*”.

Mária, Szent Fia mellett, mint mindannyiunk édesanyja közbenjár értünk, imádságra, bűnbánatra hív mindannyiunkat.

SÍK SÁNDOR:

MAGYAROK NAGYASSZONYA

*Édesanya, bódog Anya,
Virágszülő Szűz Mária.
(Winkler-kódex)*

Édesanya, boldog anya,
Virágszülő Szűzmária,
Világraszült virágodnak,
Ajánlj minket szent Fiadnak.

Ha nem ajánlsz, hova menjünk?
Nincs egy izrom épség bennünk.
Minden épet, minden szépet
Fölfaltak a cudar évek.

Mind a tíz bűnnel komáztunk,
Belzebűbbal paroláztunk,
Ami csepp jó maradt bennünk,
Lemarta az idegen bűn.

Csúfra mégis megmaradtunk,
Nem nyílt meg a föld alattunk,
Kikerültük a koporsót,
Itt vagyunk most, legutolsók,

Legutolsók a világnak,
Kik a szívünkbe nem látnak,
De tenálad, Asszonyunknál,
Tudjuk, hogy csak irgalom vár.

Eddig is mint nyitott könyvben,
Úgy olvastál a szívünkben.
Bűneinket végigsírtad,
De itélni föl nem írtad.

Te látod, hogy szívünk marja
A bűnbánat jeges karma,
Pislog már a keserűség
Hamvából a régi hűség.

Már a régi hit is mozdul,
A meleg vér meg-megpezdül.
Ami szegyenünkre váltott,
Szemünkről már hull a hályog.

Látjuk már, hogy mi rossz, mi jó,
Tudjuk, mi félteni való.
Sereglünk a Krisztus elé,
De hogy álljunk szeme elé?
Mit mondjunk, ha reá kérdez?
Szólj helyettünk, anyánk édes,
Annyit mondj csak: rosszak vagyunk,
De mégis a tied vagyunk.

Összeállította KE

„A SZÁZADIK BOLDOGASSZONY KÜSZÖBÉN”

Többször hallottuk a rádióban, láttuk a televízióban, hogy idős emberektől megkérdezték, mi a hosszú élet titka. A válasz legtöbbször humoros volt, vagyis egyszerűen lélegezni kell. Persze, voltak komolyabb válaszok is, mint például a fegyelmezett életvitel, a rendszeres étkezés, a nemdohányzás, az alkoholtól való tartózkodás, egyszóval az egészséges életmód.

Amikor a fenti kérdést mi is feltettük a falu legidősebb emberének, hirtelen nem is tudott válaszolni. Gondolataiba

merülve kereste a választ, miközben mi a régi idők Boldogasszony-i emlékeit firtattuk.

– Amint látjátok, a századik Boldogasszonyt megértem, de a régebbi időkben nem volt éppen ilyen nagy felhajtás, mint most – mondja András bácsi. Egy rövid időre hazajöttem és az ünnepet a családom, gyermekeim körében töltöttem. Részt vettem a szentmisén, az ünnepi ebéden, amit boldogult feleségem nagyon finoman elkészített. Délután a szomszéd emberekkel kártyáztunk, máskor meg az Olt hídjának karfáján üldögéltünk és beszélgettünk. Másnap már hívott a kötelesség a méhcsaládok közé.

Sugár András bácsi három hónap múlva betölti a 100. életévét és aránylag jó egészségnek örvend. Hálásan beszél Róza menyéről, aki gondoskodik róla, hogy az öregkori nehézségeket jobban elviselje.

– Gyermekkoromtól az erdőt, mezőt jártam – mondja –, mindig friss, egészséges levegőt szívtam. Korán megkezdtem a pásztorkodást, hisz sokgyermekes családban nőttem fel, szükség volt a segítségemre. Ezért iskolába is keveset jártam, kevés kivétellel a falu határát sem hagytam el. Jól emlékszem, 17 éves koromban már több mint 500 juh őrzését bízták reám.

András bácsi élettörténete mesébe illő, visszaemlékszik gyermekkori és ifjúsági élményeire, házasságára, feleségére, gyermekeire, akik sajnos már nincsenek az élők sorában. Amint mondja, a nősülés hozott jó irányú változást életében. Ekkor kezdett feleségével együtt méhészkedni, volt idő, amikor 140 méhcsaládot mondhatott magáénak. Ez pedig kellő hozzáértést, türelmet követelt, hisz nem egyszer volt kitéve a vadak támadásainak.

– A medvék nagyon szeretik a mézet, sokszor kellett éjszakánként fáklyával elűzni őket a kaptárok környékéről, de mindig visszajöttek. Nem félték sem az embertől, sem a kutyáktól. Az 1989-es fordulat után még 3 évet méhészkedtem, de időközben a méhcsaládok száma is lecsökkent. Végül abbahagytam a velük való foglalkozást, de állíthatom, hogy majdnem egész életemet a kedves rovarok társaságában töltöttem.

Hosszú életének titka tehát valóban itt kereshető. A jó levegő mellett talán a sok méz fogyasztása erősítette szervezetét, hozzájárulva e matuzsálemi kor eléréséhez. Ha most valaki kérdezi, hogy van András bácsi, a válasz: „jól vagyok, csak egy kissé megöregedtem”.

Szőcs László

SZÉP ÉLMÉNYEKEL TÉRTÜNK HAZA

Testvértelepülésünkön, a Mernye-i falunapi ünnepségeken mi is részt vettünk egy 20 tagú gyermek-táncsoporttal, ahol nagy örömmel fogadtak.

Megérkezésünk után kényelmes szállást biztosítottak számunkra, de nem sokáig maradhattunk ott, mert táncsoportunk már a megnyitó ünnepségen a faluközpontban fellépett.

Az igazi bemutatkozás másnap, szombaton volt, amikor a helyi futballpályán az ideiglenesen felépített színpadon több száz helyi lakos és meghívott díszvendég előtt bemutattuk a nálunk szokásos székelytáncot. A közönség többször visszatapsolt és ez jóleső érzéssel töltött el minket. Később a fiúk futballmérkőzéseken vettek részt, és mi lányok, drukoltunk nekik, miközben a helyi gyermekekkel ismerkedtünk. Mindezek után megebédeltünk a főzőversenyen készített ételekből, majd kiki a maga módján, szabadon, de felügyelet mellett szórakozott.

Mernyei tartózkodásunk alatt vendéglátóink gondoskodtak, hogy ne unjuk magunkat. Meglátogattuk a közelben lévő Somogyeszi Gesztenye Kastélyhotelt, amelyről elmesélték, hogy egy karcfalvi eredetű ember vásárolta meg, aki már nem él. Itt különösen megragadta figyelmünket többek között az a szoba, amelyet székely motívumokkal rendeztek be. Kint a parkban egy fürdőmedence is volt, szerettünk volna megfürödni, de sajnos, a rövid látogatás miatt erre nem volt lehetőség.

Egy másik nap a Festetics kastélyt is meglátogattuk Keszthelyen, amelynek szépségén nem győztünk csodálkozni. A helyiségekbe csak posztó papucsban lehetett bemenni, csoszogtunk, botladoztunk, és közben jókat nevettünk.

Vendéglátóink a közeli Balatonra is elvittek, ahol fürödtünk és egy rövid hajókirándulást is tettünk.

Annak ellenére, hogy elég messzire van Karcfalvától Mernye, és fáradtságos volt az út, mégis megérte, mert az ott látottakból sokat tanultunk. Máskor is szívesen vállaljuk ezt a fáradtságot.

*Gidró Melinda
Gábor Andrea*

Táncsoportunk Mernyén

A VIHARÁGYÚTÓL A LÉGKÖRTANIG

Az ember mindig kíváncsian fürkészte környezetét, hiszen ettől függ az élete. Az időjárás jelenségek is nagy hatással voltak és vannak az emberre, így hát ezek megfigyelése is ősidőkre nyúlik vissza. Köteteket lehetne írni ezekről a megfigyelésekről, a népi regulákról. Nagy részük csak hiedelem, de vannak tudományosan megmagyarázható állítások is. Ilyen például az, hogy ha lefele száll a füst, akkor az idő egyelőre nem tér ki.

Az évezredes megfigyelések, ismeretek halmozódásából született meg, mintegy két és fél évszázada, a meteorológia, magyarul légkör-tan. Számos feladata mellett célja az időjárás előrejelzése, ennek ugyanis nagyon nagy jelentősége van. Gondoljunk csak a mezőgazdaságra, légi-, vízi-, szárazföldi közlekedésre, szabadtéri munkálatokra, szabadtéri rendezvényekre, stb.

A fejlett kutatási eszközöknek, na meg az egész világot átfogó megfigyelő hálózatnak köszönhetően nagyobb területeknek viszonylag hosszabb időtartamra várható időjárása előre jelezhető. Azt azonban, hogy Jenőfalva alsó, vagy felső felén fog pusztítani a jég, azt minden bizonnyal sohase fogjuk előre tudni.

A mintegy két és fél évszázada folytatott mérések lehetővé teszik az egyes időszakok adatainak összehasonlítását. Ennek köszönhetően tudjuk, hogy a légkör globális felmelegedése valóság. Hogy ez milyen következményekkel jár, azt a szakemberek is inkább találgatják, de sok negatív hatású történés szemünk láttára zajlik le. Hogy ezekben az emberi tevékenység szerepet játszik, az nem vitatott.

Ősi vágya az embernek, hogy befolyásolja az időjárást, annak káros hatásait ártalmatlanítsa. A karcfalvi vártemplomban őriznek egy ú.n. viharágyút, amivel a viharfelhőket próbálták több-kevesebb sikerrel eloszlatni. Napjainkra sikerült az időjárást megváltoztatni, sajnos nem kívánt irányba.

Hogy mit hoz a jövő, azt csak sejteni lehet. Addig, míg a „civilizált“ embert többek között csak az érdekli, hogy hétféteken tízezres tömegekben, egymás hegyén-hátán lépje el a tengerpartokat, és azért könyörög, hogy ne essen az eső, midőn azt sem tudja, hogy búzából készül a kenyér, addig nem sok jó várható.

Macalik Ernő

RÉTYI FÚVÓSTÁBOR

Július 22. – augusztus 4. között a csíkkarcfalvi és csíkjenőfalvi fúvós gyerekek részt vettünk a rétyi fúvóstáborban. Mi a községből 31-en voltunk és a szaktanárok napi hét órát foglalkoztak velünk. A két hét alatt az iskola minden egyes zugában gyakoroltunk és tanultunk. Mindenkit magával ragadott a közös zenélés szépsége. A vasárnap pihenőnap volt, így elmentünk kirándulni a rétyi nyírré és a rétyi tóhoz. Minden második este a vacsora után zenekari próba is volt. Ottlétünk alatt minden gyerek meg kellett tanuljon két darabot, és az utolsó napokban elő is kellett adja. A mi csoportunk még a kötelező művek mellett betanult két zenekari számot is. Sokat tanultunk, de szórakoztunk is. Jók voltak a tanárok és a tábori hangulat is kitűnő volt. Nagyon jól telt.

Bálint Bernadette

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK...

- A mikrohullámú sütőben lehetőség szerint kör alakú edényeket használjunk. A szögletesek sarka ugyanis jóval több energiát vesz fel, mint a többi része, ezért a sarkokban az ételek gyorsabban elkészülnek.

- Csokoládét mikrohullámú sütőben javasolt felolvasztani, itt ugyanis jóval kisebb a veszélye annak, hogy megég.

- Különféle magokat is piríthatunk mikrohullámú sütőben, csak közben gyakran kavargassuk, hogy egyenletesen piruljanak.

- A háziasszonyok többsége mindmáig ragaszkodik a fakanálhoz, semmiért sem cserélné le a praktikusabbnak és esztétikusabbnak tartott műanyagra. Mivel azonban a fakanalak könnyen magukba szívják az ételek ízét, mindenképpen érdemes legalább kettőt használni, egyet a fűszeres, sós ételekhez, a másikat pedig az édességekhez. Így megakadályozhatjuk, hogy főztünk mellékízt kapjon.

FIATAL VAGY, DE FÉLÉNK?

Aki félénk és visszahúzódó, annak sem kell lemondania a flörtölésről, a nyíltan vállalt félénkség például nagyon vonzó is lehet. Íme, néhány jó tanács:

- Első lépésként keressük a másik tekintetét, de ne túl feltűnően!

- Ha elkaptuk a másik pillantását, ne vegyünk föl csábos pózt, maradjunk természetesekek!

- Figyeljünk a partner jelzéseire, és reagáljunk érzékenyen!

- Mosolyogjunk! Ez nyíltságra vall, de nem ígér semmit!

- Várjuk meg, amíg a másik válaszol, ne kényszerítsük semmire!

- Miután szóba elegyedünk, akkor is maradjunk természetesekek! Idegességünket ne leplezzük bőbeszédűséggel.

- Mondjunk apró bókokat, de ne bánjunk takarékosan a szép szavakkal!

- Tartózkodjunk a csábító trükköktől!

- Ne húzogassuk fölfelé a szoknyánkat, ez túl nyílt jel!

- Ne hagyjuk, hogy a másik átvegye a kezdeményezést, ne engedjük kicsúszni a kezünkben az irányítást!

- A flörtölés nem azt jelenti, hogy a tüzzel játszunk, sokkal inkább ártalmatlan játék, amelyet egy számunkra rokonszenves emberrel folytatunk. A házasságban élők is bátran flörtölhetnek, hiszen ez csak egy ártatlan szórakozás.

HUMOR

Felállítják Ceaucescu szobrát. Ő maga is elvegyül a tömegben és megkérdi az öreg székelyt.

- No, bátyám tetszik a szobor?
- Tetszeni tetszik, de van két hibája.
- Mi a hibája?
- Rosszul áll a hátába a bicsak.
- De nincs is a hátába bicsak.
- No, ez a másik hibája.

Először utazik a székely bácsi a repülőn. Kérdezi a stewardestől:

- Mondja kedves, oszt jut-e mindenkinek ejtőernyő?

- Nem tartunk ejtőernyőt! Miért?

- Hát, mer' a hajón is van mentőcsónak, oszt gondolom úszni többen tudnak, mint repülni!

Hogy lesz a székelyből román?

Felmegy Budapestre!

- Bandi szolgál, ha még sokáig tart ez a hőség, minden barom elpusztul.

- Csak a nagyságos urat tartsa meg a Jóisten!

Az öreg székely elkezd fohászolni a Jóistenhez:

- Édes, drága Jóistenem, én olyan nagyon szeretem a feleségemet, hogy mindenemet odaadnám érte!

- Ne engedd, hogy beteg legyen, legyen inkább én!

- Ne engedd, hogy szenvedjen az életben, szenvedjek inkább én!

- Ne engedd, hogy özvegy legyen, legyen inkább én!

A festőművész fiatal lányt vesz feleségül. Pár héttel később az ifjú asszonyka találkozik a barátjánőjével, aki megkérdezi:

- Na és, hogy éltek?

- Nem unatkozunk. A férjem fest, én meg főzök. Utána órákon át találgatjuk, mit festett ő, és mit főztem én.

Kovács, kék-zöld foltokkal, hiányos fogsorral állít be a munkahelyére:

- Képzeljétek - meséli a kollégáknak - tegnap este nem ismert meg a kutyám, amikor a kocsmából hazamentem. Nekem ugrott és jól ellátta a bajom.

A társai összenéznek, s az egyikük így szól:

- Te, Kovács, én elválnék az ilyen kutyától...

Egyik nap egy Ózd melletti kisfaluban megrökönyödve nézték az idős emberek ezt a feliratot a templomajtón, ami a pap kézírásával volt írva: „Ma elmarad a mise, Sátán vagyok.” (Ózd mellett található egy falu, melynek a neve az, hogy Sánta)

Boldogasszony

1	2	3	4		5	6	7		8	9	10	↓
11					12				13			
14				15				16		17		
18				19		20			21		22	
		23			24		25					
26	27				28			29			30	
31		32		33			34			35		
	36					37						
38				39						40		41
42			43				44	45			46	
		47					48		49			
50	51				52		53		54		55	
↙											56	

VÍZSZINTES:

1. ?Nagy ínségben? így szólítjuk meg patrónánkat. 11. ? bátor (Mongólia). 12. Vonatkozó névmás. 13. Az apa társa. 14. vízvezeték része, de faág is lehet (Első négyzetben kettős betű). 15. Hullámlovaglás. 17. Rin? (kutyaszár). 18. Nem régi. 19. Szent Anna ? 20. Rápótol. 22. Kétjegyű mássalhangzó. 23. Gyermekaltató. 25. Gumitömlő. 26. Igeképző. 28. Személyes névmás. 29. Megszólítás. 30. Made ? Romania. 31. Idegen levegő. 33. Feleselni kezd! 34. ? Gros. 35. Menetrenden látjuk. 36. A búcsúra több ? érkezik. 38. Plusz. 39. Majdnem lesuppan! 40. Eisenhower beceneve. 42. Erre fele! 43. Tiltószó. 44. Francia arany. 46. Kötőszó. 47. Motorkerékpár márka. 48. Veszteség. 50. Hazai szél. 54. Verni. 56. Indíték.

FÜGGŐLEGES:

1. ?nélkül az ünnep nem is ünnep. 2. Főző vagy kenőanyag. 3. Mocsár. 4. A Don partjai. 5. Szemét. 6. ?A? zárt görbe. 7. Könnyezés. 8. Zavarni kezd! 9. Zúdit. 10. Tár. 15. ?perc. 16. A búcsúval egyidőben zajlanak a ?. 19. Terület rövidítése. 21. ?es Salaam. (Tanzánia). 24. Álmos fejedelem anyja. 27. Fonalat forgat. 30. Arab államból való. 32. ? és est. 33. Egykettedre. 34. Női becenév. 35. Kis ? zene. (Mozart). 37. A ? megtalálja a foltját. 38. Aug. 15, a ? ünnepe. 41. Táplálkozik. 43. Érzékszerv. 45. Rátelepedik. 47. Lám. 49. Részvénytársaság. 51. Házörzö. 52. Fordított tiltószó. 53. Keresztül. 55. Indulatszó.

SZÉKASZÓ

Karcfalvi – Csíkjenőfalvi kisújság
Kiadja a Csorgó Fialatok Szervezete
és Karcfalva Község Önkormányzata

Szerkesztőség: karcfalvi kultúrotthon, ifjúsági iroda
A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek